

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XI./2021
Senát III

Nález:

spisová značka	III. ÚS 215/2020
populárny názov	Poistné plnenie a úroky z omeškania
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133
analytická právna veta	Výklad § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka prijatý krajským súdom, ktorý v podstate vylučuje poskytnutie poistného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, sa tak dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka sa z titulu povinného zmluvného poistenia žalobou proti žalovanej domáhala zaplata sumy korešpondujúcej škode, ktorá jej vznikla. Okrem tejto pohľadávky si sťažovateľka uplatnila aj úroky z omeškania. Okresný súd rozsudkom vyhovel podanej žalobe v plnom rozsahu a sťažovateľke priznal aj úroky z omeškania podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZP“), pričom lehota na ich plnenie začala plynúť po uplynutí 15 dní od ukončenia šetrenia poistnej udalosti. Okresný súd priznal sťažovateľke úroky z omeškania podľa § 3 vládneho nariadenia č. 87/1995 Z. z. v spojení s ustanovením § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením krajského súdu bol rozsudok okresného súdu v časti istiny potvrdený. V časti úrokov z omeškania rozsudok zmenil a žalobu zamietol, vychádzajúc z názoru, že omeškanie sa vzťahuje na splnenie nepeňažného plnenia, a to vyšetrenia poistnej udalosti a oneskoreného vysvetlenia dôvodov odmietnutia plniť.
z odôvodnenia	Ak poisťovňa po oznámení poisteného neplní poškodenému, musí za poisteného

zaplatiť úrok z omeškania. To však neznamená, že je voči poškodenému v omeškani. Poškodený si svoj nárok proti poistenému prevádzateľovi môže uplatniť aj žalobou, pričom výsledkom sporu medzi poškodeným a poisteným prevádzateľom je rozsudok, ktorý poisteného zaväzuje na plnenie poškodenému. Takýto rozsudok môže následne poškodený predložiť poisťovni so žiadosťou o plnenie. Rovnako tak môže postupovať poškodený. Poisťovňa však podľa takéhoto rozsudku musí za škodcu poškodenému poskytnúť plnenie úrokov z omeškania len v tom prípade, ak je takýto rozsudok výsledkom sporu, s ktorým bola poisťovňa oboznámená a ktorý poistený prevádzateľ viedol podľa pokynov poisťovne [§ 5 ods. 1 písm. d) zákona o PZP a § 5 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona o PZP].

Poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo.

Tým však zrejme nemá byť dotknutý rozsah poistného plnenia, ktorým je krytie nárokov poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, ktorá pre plné (štandardné) odškodnenie na seba viaže aj povinnosť platenia úrokov z omeškania. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by zákonodarca pri pohľadávkach vzniknutých z ublíženia zd raví (oproti iným škodám) sledoval zvýhodnenie škodcu do takej miery, žeby jeho omeškание a s tým spojené úroky z omeškania sa viazali nie na výzvu na plnenie, ale na rozhodnutie súdu.

Každý škodca by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie škody „odkazom na súd“ a neprijateľnosť takejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre škodcu“. Trojmesačná zákonná lehota na vybavenie poistného plnenia a na to nadväzujúca 15-dňová lehota na plnenie podľa zákona o PZP má svoje opodstatnenie v záujme dôsledného vyšetrenia poistnej udalosti, no nepredstavuje žiadnu liberáciu škodcu od platenia príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania; § 121 ods. 3 OZ) vzniknutej z ublíženia na zdraví.

S tým úzko súvisí aj potreba zamyslieť (a neustále sa zamýšľať) nad dôsledkami, dopadmi (akéhokoľvek) výkladu, ktorý prijíma všeobecný súd. Pokiaľ by skutočne poisťiteľ (terminológia Občianskeho zákonníka) či poisťovateľ (terminológia zákona o PZP) prakticky nemal poskytnúť aj úroky z omeškania skôr ako po uplynutí 15 dní od právoplatnosti rozsudku (keď by sa zjavne vyžadovalo iniciovanie ďalšieho súdneho konania, čo sa nejaví ako práve efektívne), potom sa poisťiteľovi jednoducho oplatí viac súdiť sa a odkladať okamih jeho plnenia (keď pri pokračujúcej devalvácii hodnota peňazí neustále klesá). Účelom zákona o PZP je však zlepšiť postavenie poškodeného – veď aj na ten účel zákonodarca vykročil osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi (bez potreby žalovať aj škodcu). Toho si je vedomý aj krajský súd, ktorý si uvedomuje, že je povinnosťou poisťiteľa prešetriť poistnú udalosť a poskytnúť plnenie.

Výklad prijatý krajským súdom, ktorý v podstate vylučuje poskytnutie poistného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, sa tak dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy.

Treba pripomenúť, že právna úprava v uvedenej oblasti vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/26/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smernice Rady č. 73/239/EHS a č. 88/357/EHS (štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel),

	<p>ktorá bola následne nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (kodifikované znenie). Túto okolnosť dovolací súd nijako nezohľadnil a právnu úpravu ani nemal ambíciu vyložiť vo svetle príslušného eurokonformného výkladu (čo je jeho povinnosťou bez ohľadu na to, že sa toho dovolateľ prípadne výslovne nedomáhal). Takýto postup je neakceptovateľný, pretože všeobecné súdy sú zároveň súdmi Európskej únie, ktoré sú povinné aplikovať únieové právo (rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-106/77 vo veci <i>Simmenthal</i>).</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-106/77 vo veci <i>Simmenthal</i>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	náhrada škody (ujma)-ujma na zdraví úrok z omeškania poistenie, poisťné výklad (interpretácia)-právnej normy

spisová značka	III. ÚS 309/2020
populárny názov	Aplikácia únieového práva súdom
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Za ústavne neakceptovateľný je možné označiť postup dovolacieho súdu, ktorým pri svojom rozhodovaní nezohľadní právnu úpravu vo svetle príslušného eurokonformného výkladu (čo je jeho povinnosťou bez ohľadu na to, že sa toho dovolateľ prípadne výslovne nedomáhal), pretože všeobecné súdy sú zároveň súdmi Európskej únie, ktoré sú povinné aplikovať únieové právo.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa proti žalovanej poisťovni domáhal zaplata náhrady škody, ktorá mu vznikla v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej motorovým vozidlom, ktorého prevádzka bolo poistená u žalovanej. Okrem istiny žiadal aj zaplata úrokov z omeškania v sadzbe 5,5 % od 15. septembra 2013 do zaplata, pričom v tejto časti súdy vychádzali zo zistenia, že sťažovateľ si u žalovanej poisťovne svoj nárok uplatnil 12. júna 2013. V časti istiny bolo jeho žalobe vyhovené, no v časti o zaplata úroku z omeškania bola jeho žaloba okresným súdom zamietnutá s odôvodnením, že nárok na úrok z omeškania mu podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoPZP“) nevznikol, pretože žalovaná si splnila povinnosť uloženú jej v § 11 ods. 6 písm. b) ZoPZP, keď mu poskytla v lehote troch mesiacov síce nesprávne, no predsa len vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla plniť. Proti tejto časti rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil, čo odôvodnil tým, že sa v plnej miere stotožnil s

	<p>právnym názorom okresného súdu.</p> <p>Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom tak, že ho zamietol. Bol toho názoru, že § 11 ZoPZP sa týka výlučne nesplnenia povinnosti poisťovateľa, ktorá mu bola uložená v súvislosti so šetrením poistnej udalosti na základe oznámenia poškodeného. Zákonodarca totiž v § 11 ods. 8 ZoPZP jasne a zreteľne formuluje podmienku, v zmysle ktorej je poisťovateľ povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v prípade, ak si poisťovateľ nesplní nepeňažnú povinnosť podľa § 11 ods. 6 ZoPZP. Žalovaná poisťovňa si splnila povinnosť podľa § 11 ods. 6 ZoPZP tak, že sťažovateľovi vysvetlila dôvody, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie. Správnosť záveru poisťovateľa o odmietnutí poistného plnenia vo vysvetlení je irelevantný, pretože žalovaný poisťovateľ je povinný poskytnúť len písomné vysvetlenie a toto doručiť poškodenému. Žalovaná poisťovňa si svoju povinnosť splnila, a preto nebola povinná zaplatiť sťažovateľovi úrok z omeškania a do omeškania by sa dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody podľa § 11 ods. 7 ZoPZP.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Výklad prijatý dovolacím súdom, ktorý v podstate vylučuje poskytnutie poistného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, sa tak dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy.</p> <p>Treba pripomenúť, že právna úprava v uvedenej oblasti vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/26/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel), ktorá bola následne nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (kodifikované znenie). Túto okolnosť dovolací súd nijako nezohľadnil a právnu úpravu ani nemal ambíciu vyložiť vo svetle príslušného eurokonformného výkladu (čo je jeho povinnosťou bez ohľadu na to, že sa toho dovolateľ prípadne výslovne nedomáhal). Takýto postup je neakceptovateľný, pretože všeobecné súdy sú zároveň súdmi Európskej únie, ktoré sú povinné aplikovať únie právo (rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-106/77 vo veci <i>Simmenthal</i>).</p> <p>Konsolidovaná smernica v bode 40 a 41 odôvodnení uvádza:</p> <p><i>(40) Okrem toho, že sa zabezpečí, aby poisťovňa mala svojho zástupcu v štáte, kde má poškodená osoba trvalý pobyt, je vhodné zaručiť, že poškodená osoba bude mať osobitné právo na rýchle poskytnutie poistného plnenia. Preto by sa do vnútroštátneho práva mali zaviesť primerane účinné a systematické finančné alebo rovnocenné administratívne sankcie – ako sú súdne zákazy v kombinácii so správnyimi pokutami, pravidelné hlásenie sa dohliadajúcim orgánom, kontroly na mieste, uverejnenie v národnom úradnom vestníku a v tlači, dočasné pozastavenie činnosti spoločnosti (zákaz uzatvárania nových zmlúv na určité obdobie), vymenovanie osobitného zástupcu dohliadajúcich orgánov zodpovedného za monitorovanie, či sa podnikateľská činnosť vykonáva v súlade so zákonmi o poistení, odobratie povolenia na vykonávanie takejto podnikateľskej činnosti, sankcie pre riaditeľov a manažment – pre prípad, že poisťovňa alebo jej zástupca si neplní povinnosť náhrady škody v primeranej lehote. Toto by nemalo brániť uplatneniu ďalších opatrení – patriacich najmä pod kontrolné právomoci – ktoré sa môžu považovať za primerané. Podmienkou však je, aby zodpovednosť a vzniknutá škoda boli nespochybniteľné, aby poisťovňa bola schopná realizovať zodpovedajúce plnenie v predpísanej lehote. Zodpovedajúce plnenie náhrady by malo byť vyhotovené písomne a malo by</i></p>

	<p><i>obsahovať dôvody, na základe ktorých bola určená zodpovednosť a škody.</i></p> <p><i>(41) Okrem týchto sankcií je vhodné zaviesť povinnosť platenia úrokov z výšky náhrady stanovenej poisťovňou alebo súdom poškodenej osobe, ak sa plnenie nerealizovalo v zmienenej predpísanej lehote. Ak má členský štát platné vnútroštátne predpisy, ktoré obsahujú požiadavku platenia úroku z omeškania, toto ustanovenie sa môže vykonať odkazom na tieto predpisy.</i></p> <p>V súlade s tým potom konsolidovaná smernica v čl. 22 vyžaduje, aby štáty zaviedli povinnosť poisťovne alebo jej likvidačného zástupcu do troch mesiacov reagovať na žiadosť poškodenej o náhradu škody, ktorá má byť podporená primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo im rovnocennými správnyimi sankciami. Zároveň smernica výslovne vyžaduje, aby sa zabezpečilo, že poškodenej osobe budú vyplatené aj úroky.</p> <p>Európsky zákonodarca chcel dosiahnuť zefektívnenie vyplácania poistného plnenia poškodným tým, že sa má poisťiteľom uložiť povinnosť včas realizovať príslušné šetrenie, a v prípade, že sa zistí jeho opodstatnenie, poskytnúť poistné plnenie, keďže nereagovanie na žiadosť poškodenej o náhradu škody má byť primerane, účinne a systematicky sankcionované a nad rámec štandardného poistného plnenia sa má v prípade porušenia tejto povinnosti dostať poškodenej osobe aj osobitných úrokov.</p> <p>Je preto potrebné vec právne posúdiť aj v týchto súvislostiach, čo dovolací súd dosiaľ neučinil. Vzhľadom na vzťah medzi najvyšším súdom a ústavným súdom vyriešenie položených otázok nateraz ústavný súd prenecháva najvyššiemu súdu, keď však ústavný súd od najvyššieho súdu očakáva, že najvyšší súd domyslí uvedené dôsledky a sťažovateľovi poskytne konkrétnu odpoveď, ktorá navyše povedie k správnej interpretácii a aplikácii dotknutých ustanovení zákona, čím sa zároveň zabezpečí aj plný <i>effet utile</i> smernice.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-106/77 vo veci <i>Simmenthal</i>
súvisiace právne predpisy	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie
klúčové slová	úrok z omeškania poistenie, poistné výklad (interpretácia)-právnej normy zodpovednosť-za škodu dlh

spisová značka	III. ÚS 360/2020
populárny názov	Súdne poplatky - finančné zadosťučinenie
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Po vyplatení finančného zadosťučinenia by mal byť sťažovateľ, ktorého ujma na

	<p>základných právach bola takto odškodnená, v podstate v rovnakej alebo porovnateľnej situácii, akoby k ujme na jeho základných právach nedošlo, a teda by nebolo čo v takom prípade finančným zadosťúčením kompenzovať. Medzi oboma týmito situáciami sťažovateľa nie je podstatný rozdiel, a preto na finančné zadosťúčenie pre účely rozhodovania o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov a odnímaní tohto oslobodenia nie je možné prihliadať. Všeobecný súd môže preto nepriznať alebo odňať oslobodenie od súdnych poplatkov, len pokiaľ by to odôvodňovali sťažovateľove majetkové pomery bez zohľadnenia vyplateného finančného zadosťúčenia.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ vystupuje v konaní pred okresným súdom o náhradu škody v pozícii žalobcu. V tomto konaní bolo sťažovateľovi uznesením okresného súdu priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Nálezom ústavného súdu z 13. februára 2020 bolo počas priebehu uvedeného konania sťažovateľovi okrem iného priznané primerané finančné zadosťúčenie v sume 3000 eur. Okresný súd následne ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením odňal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v plnom rozsahu, pretože podľa jeho názoru sa vyplatením finančného zadosťúčenia 3 000 eur, ku ktorému došlo pred vydaním tohto uznesenia, pomery sťažovateľa zmenili takým spôsobom, že oslobodenie od súdneho poplatku aktuálne nie je opodstatnené.</p>
z odôvodnenia	<p>Finančné zadosťúčenie má povahu peňažnej kompenzácie za porušenie základných práv sťažovateľa, ktoré ústavný súd priznáva v situácii, keď nápravu a dôsledky tohto porušenia nie je možné dosiahnuť inak. Ide teda o poskytnutú náhradu za už porušené právo (ujmu na základných právach) a jej vyplatením sa len kompenzuje toto porušenie, pretože je to slušné a iný spôsob nápravy nie je k dispozícii, resp. nie je pre plné odškodnenie sťažovateľa postačujúci. Nie je preto možné súhlasiť so záverom, že by sa vyplatením finančného zadosťúčenia menili majetkové pomery sťažovateľa, pretože vyplatené finančné zadosťúčenie má celkom iný charakter – ide o relutárne odškodnenie morálnej ujmy, a teda primárne ide o satisfakciu. Kompenzuje ujmu, ktorú sťažovateľovi spôsobil (zásadne) štát.</p> <p>Inými slovami možno povedať, že po vyplatení finančného zadosťúčenia by mal byť sťažovateľ, ktorého ujma na základných právach bola takto odškodnená, v podstate v rovnakej alebo porovnateľnej situácii, akoby k ujme na jeho základných právach nedošlo, a teda by nebolo čo v takom prípade finančným zadosťúčením kompenzovať. Medzi oboma týmito situáciami sťažovateľa nie je podstatný rozdiel, a preto na finančné zadosťúčenie pre účely rozhodovania o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov a odnímaní tohto oslobodenia nie je možné prihliadať. Všeobecný súd môže preto nepriznať alebo odňať oslobodenie od súdnych poplatkov, len pokiaľ by to odôvodňovali sťažovateľove majetkové pomery bez zohľadnenia vyplateného finančného zadosťúčenia.</p> <p>Nie sú preto správne úvahy okresného súdu, že by mal vyplatené finančné zadosťúčenie sťažovateľ využiť na uplatňovanie svojich práv v konaní pred okresným súdom, určitým spôsobom ho investovať (do súkromného znaleckého posudku) a pod. Štát nesmie sťažovateľovi vnucovať svoju predstavu, ako treba s touto čiastkou morálnej satisfakcie naložiť.</p> <p>Navyše, porušovateľom základných práv sťažovateľa bol okresný súd (teda štát). Nemôže mať preto štát ako príjemca súdnych poplatkov žiadnu ďalšiu výhodu z toho, že bol sťažovateľovi nútený poskytnúť náhradu za utrpenú ujmu na jeho právach, ktorou výhodou je úhrada súdnych poplatkov a trov dokazovania vrátane preddavkov na trovy dôkazu.</p> <p>Rovnaký záver vyplýva aj z princípu, podľa ktorého nikomu nemôže byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody</p>

	<p>(čl. 12 ods. 4 ústavy).</p> <p>Navyše treba zohľadniť aj potrebu, aby súd zachoval nielen svoju nestrannosť, ale aj zdanie svojej nestrannosti. Nestrannosť súdu a sudcu okrem iného znamená nielen to, že súd je objektívne nestranný, ale že sa aj ako nestranný musí javiť. Keďže v konaní o ústavnej sťažnosti vystupoval okresný súd ako porušovateľ základných práv sťažovateľa, a teda sa dostal do určitého „napätého“ vzťahu k sťažovateľovi, je potreba zachovania nestrannosti sudcu a zdania jeho nestrannosti (aby sa ako nestranný aj javil) o to väčšia a vyžaduje si obzvlášť starostlivý prístup. Ústavný súd pritom netvrdí, že by úspech v konaní o ústavnej sťažnosti voči súdu mal predstavovať zároveň dôvod pre zaujatosť toho-ktorého sudcu, pričom je vedený predstavou o profesionálnom prístupe sudcov k riešeniu ako sporov, tak aj ústavných sťažností pred ústavným súdom, avšak zhoršovanie postavenia sťažovateľa v ďalšom konaní (ktoré navyše nie je dôvodné) by zdanie nestrannosti mohlo neželaným spôsobom naštrbiť.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
kľúčové slová	poplatok-oslobodenie súd-procesný postup zadosťučinenie-priznanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces

spisová značka	III. ÚS 21/2021
populárny názov	Športové zranenia a § 415 OZ
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.11.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Zmysel a cieľ kontaktného športu, akým je futbal, nepredpokladá, či už na súťažnej, ale aj rekreačnej úrovni, aby sa hráči nechávali poisťovať pre prípad, že protihráč utrpí zranenie počas športového zápolenia (tým vznik azodpovednosti za škodu). Opačné poňatie ustanovenia § 415 OZ v okolnostiach prípadu je proti samej podstate ustanovenia § 415 OZ, čím ale takáto interpretácia nadobúda ústavnoprávny rozmer (interpretácia proti samej podstate právnej normy).
skutkový stav a základné fakty	Na futbalovom zápase v rámci súťaže došlo po náhodnom športovom fyzickom kontakte pri strete s loptou medzi sťažovateľom a žalobcom k zraneniu žalobcu, dvojitej zlomenine predkolenia na pravej nohe. Žalobca sa proti sťažovateľovi žalobou domáhal náhrady škody pohľadávky s prísl. Uplatnil si náhradu bolestného, náhradu straty na zárobku a náhradu ďalších nákladov spojených s liečením. Okresný súd rozsudkom sčasti uplatnenému nároku vyhovel a sťažovateľa zaviazal povinnosťou zaplatiť priznanú pohľadávku s úrokom s omeškania a vo

	<p>zvyšnej časti návrh zamietol.</p> <p>Na základe odvolaní krajský súd svojim rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu s konštatovaním porušenia prevenčného ustanovenia podľa § 415 Občianskeho zákonníka zo strany sťažovateľa predchádzať vzniku úrazom.</p> <p>Proti napadnutému rozsudku podal sťažovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci [§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], ako aj zmätočnosťou [§ 420 písm. f) CSP]. Uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd akcentuje, že zranenia k športu patria a sú jeho nevyhnutnou súčasťou. Pokiaľ sa športovec (či už rekreačný alebo profesionálny) zapojí do zápasu, musí mu byť zrejmé, že jeho neopatrnosť alebo prílišná motivácia súpera sa môže skončiť potrebou ošetrovania alebo prípadne aj dlhšou rekonvalescenciou. Aj dianie na trávnikoch najlepších svetových súťaží nám naznačuje, že ošetrovania futbalistov priamo na hracej ploche alebo ich odnos na nosidlách nie sú ničím výnimočným a stáva sa to aj najväčším hviezdám daného športu. Dokonca sa dá uviesť, že tí najlepší sú objektom ataku za každú cenu a častokrát ide o zákroky tvrdé a bez milosti. Fyzická dispozícia je práve vo futbale typická tým, že nie je rozhodujúca.</p> <p>Platí, že nie každý zákrok v rozpore s pravidlami je za hranicou zlučiteľnosti zákroku s povahou a cieľom hry a so sankciami, akými sú žlté a červené karty alebo trestné kopy. Nie každý rovnako absolvuje porovnateľný stret s loptou, a teda veľa záleží od okolností prípadu, akými sú fyzická i odborná dispozícia hráča, intenzita vzájomného stretu hráčov, miera nešťastnej náhody. Aplikujúc uvedené východiská na posudzovanú vec, žalobca sa zranil v zápale boja o loptu. Sťažovateľ neútočil na žalobcu mimo hry a mimo súboja o loptu žalobcu ani nekopol. Zdá sa, že žalobca doplatil na nešťastný dopad nohou na zem. Použitie varovania ergo trestu vo forme udelenia karty potvrdzuje porušenie pravidiel futbalu, no takých, ktorým sa futbal ako kontaktný šport nevyhne. Nešlo o útok mimo hry ani iný exces, ktorý by isteže prichádzal do úvahy aj ako porušenie povinnosti predchádzať škodám podľa § 415 OZ.</p> <p>Ústavný súd poukazuje na judikát R 16/1980, podľa ktorého: <i>„Nedodržanie pravidiel športovej hry (napr. futbalu) spočívajúce v použití pravidla nedovoleného (zakázaného) spôsobu hry, treba posúdiť ako konanie odporujúce povinnosti počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví (§ 415 OZ). V dôsledku toho ide o porušenie právnej povinnosti, ktorá zakladá zodpovednosť za škodu (§ 420 ods. 1 OZ).“</i> Stále je jeho aplikácia aktuálna, no z pohľadu ústavného súdu sa žiada komplementárne dodať, že nie každý, ale len ten najextrémnejší faul bude naplnením hypotéz § 415 a § 420 OZ. Je potrebné si totiž uvedomiť, že vstup do športovej arény, ktorý by bol determinovaný strachom z eventuality civilnoprávných sankcií, by v konečnom dôsledku útočil na samú podstatu športu, čím by v extrémnom prípade aj zničil krásu športu ako takého. V posudzovanej veci bol predmetom sporu zákrok pri futbale, no je dôležité zohľadňovať športy, pri ktorých je intenzívny fyzický kontakt dokonca kľúčovou súčasťou hry, napríklad americký futbal, hokej, hádzanú alebo rugby. Ešte zložitejšia situácia je pri športoch bojových, kde je samotný boj podstatou športu.</p> <p>Nie je totiž akceptovateľné a bolo by vcelku absurdné, aby štandardným vyvrcholením športového zápolenia bolo zasadnutie sudcu priamo na štadióne, ktorý by prejednal zákroky zo zápasu, ktorý sa práve skončil. A práve k tomuto by sa prílišne voľným výkladom § 415 OZ vo vzťahu ku kontaktnému športu mohol ústavný súd nechcene priblížiť. Vstup občianskoprávnej zodpovednosti za škodu teda možný je, no je potrebné zvažovať, kedy je ten exces tak výnimočný, že by sa mala aktivovať občianskoprávna zodpovednosť medzi futbalovými hráčmi, a tým aj možnými súdnymi procesmi. Dokonca ani situácia, keď uteká</p>

	<p>útočník sám na brankára a obranca namiesto lopty kopne priamo do nôh odzadu, nemusí byť prípad tohto excesu, lebo aj s týmto zrejme musí šikovný útočník počítať, rovnako ako sa počíta aj s penaltou. Iná by bola situácia, keby obranca volil brutálnejšiu formu, napríklad kop odzadu priamo nie do hráča mimo sféru lopty, tam by aplikácia § 415 a § 420 OZ bola bezpochyby namieste.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhoviel.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEĽP a iných súdov	<p>rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/493/2015 z 20. mája 2015 uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo/1462/2003 z 25. mája 2004</p> <p>Corte di cassazione, Cass. Civile, sez. III, 08-08-2002, n. 12012</p> <p>Provinčný súd vo Valencii, SAP V 561/2017, 14/02/2017</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>zodpovednosť-za škodu práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces rozhodnutie-odôvodnenie výklad (interpretácia)-právnej normy konanie pred ústavným súdom-podmienky konania pred ústavným súdom náhrada škody (ujma)-ujma na zdraví</p>

spisová značka	III. ÚS 91/2021
populárny názov	Najvyšší súd - ignorácia existencie nálezu ÚS SR
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov</p>
analytická právna veta	<p>Postup najvyššieho súdu, ktorým ako dovolací súd striktne formalistickým výkladom § 421 ods. 1 písm. a) CSP ignoroval existenciu rozhodnutia ústavného súdu v obdobnej veci so záverom, že je viazaný len rozhodnutiami najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, možno označiť za nesprávny a ústavne neakceptovateľný..</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Žalobca sa na okresnom súde domáhal náhrady majetkovej škody (požiadavky s príslušenstvom) v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to z titulu nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia a z titulu rozhodnutia o väzbe.</p> <p>Rozsudkom okresného súdu bola sťažovateľka ako žalovaná zaviazaná povinnosťou zaplatiť časť uplatnenej náhrady škody s príslušenstvom, trovami predbežného nároku i trovami konania (výrok I. rozsudku). Konanie v predmetnej veci bolo v ďalšej časti uplatneného nároku zastavené (výrok II. Rozsudku) a vo zvyšnej časti uplatneného nároku zamietnuté (výrok III. rozsudku).</p> <p>Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Rozsudkom krajského súdu bol rozsudok okresného súdu zrušený I. výrok rozsudku okresného súdu v jeho časti týkajúcej uloženia povinnosti na náhradu trov</p>

	<p>predbežného prerokovania nároku na náhradu trov konania a vec bola vrátená prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.</p> <p>Sťažovateľka proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podala dovolanie v časti výroku o uloženie povinnosti na náhradu ušlého zisku. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením odmietol s odôvodnením, že dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 Civilného sporového poriadku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd zdôrazňuje, že postoj všeobecných súdov, vyznačujúci sa odlišnosťou prístupu k prejednávanej veci, ktoré sú v podstate identické, bez toho, aby svoj odklon odôvodnili, je prejavom svojvôle, ktorá odporuje základnému princípu materiálneho právneho štátu (III. ÚS 289/2017). Vzhľadom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že aplikácia a výklad právnej normy, konkrétne § 421 ods. 1 písm. a) CSP, zo strany najvyššieho súdu pri posudzovaní splnenia procesnej podmienky dovolania boli svojvoľné, arbitrárne a vybočujúce z ústavného rámca.</p> <p>Tak ako na to poukázala i sťažovateľka, ústavný súd už vyslovil v skutkovo obdobnej veci v náleze č. k. IV. ÚS 296/2014 zo 6. mája 2015, že iba: „<i>fakt, že skutok nie je trestným činom, ešte bez ďalšieho nemôže viesť k záveru, že rovnaký skutok nemôže byť kvalifikovaný ako disciplinárne previnenie spočívajúce v porušení služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom ide o konanie, za ktoré možno príslušníka Policajného zboru (v tomto prípade colníka pozn.) prepustiť zo služobného pomeru.</i>“ Ústavný súd tento záver odôvodnil nevyhnutnosťou dôsledne rozlišovať medzi rozhodnutím o začatí trestného stíhania a personálnym rozkazom o prepustení zo štátnej služby. Aj v posudzovanom prípade prepustenia príslušníka colného úradu zo služobného pomeru išlo o prepustenie pre porušenie základných služobných povinností, no tentoraz colníka podľa § 44 ods. 3 zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, čo taktiež nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Porušenie služobných povinností nemusí dosiahnuť intenzitu trestného činu a dôvody prepustenia referenta colného úradu zo služobného pomeru môžu byť napriek tomu splnené. V rámci personálneho konania sa konanie referenta colného úradu neposudzuje z hľadiska vykazovania znakov trestného činu, ale ako konanie v rozpore so služobnou prísahou, pričom nie každé porušenie zákona musí byť trestným činom alebo priestupkom (III. ÚS 754/2016). Pokiaľ je potom právomoc preskúmať zákonnosť personálneho rozkazu o prepustení referenta colného úradu zverená do právomoci všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva a toto preskúmanie nevedie k zrušeniu personálneho rozkazu, nie je rozhodujúce, že skutok, pre ktorý bol žalobca trestne stíhaný, bol vymedzený rovnako ako skutok, pre ktorý bolo proti žalobcovi vedené personálne konanie a výsledkom ktorého bolo jeho prepustenie zo služobného pomeru colníka personálnym rozkazom.</p> <p>Ústavný súd uvádza, že nemožno považovať za správne a spravodlivé, aby dovolací súd striktne formalistickým výkladom § 421 ods. 1 písm. a) CSP ignoroval existenciu rozhodnutia ústavného súdu v obdobnej veci so záverom, že je viazaný len rozhodnutiami najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Najvyšší súd teda mal pristúpiť k náležitému meritórnemu prejednávaniu dovolania, v rámci ktorého mal dôsledne posúdiť, či krajský súd napadnutým rozhodnutím plne rešpektoval doktrínu nielen najvyššieho súdu, ale aj ústavného súdu (okrem iného aj právne názory ústavného súdu vyjadrené v náleze sp. zn. IV. ÚS 296/2014).</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na</p>	<p>nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 289/2017z 21.</p>

relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	novembra 2017 nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 296/2014 zo 6. mája 2015
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	náhrada škody (ujma)-nemajetková ujma súd-procesný postup rozhodnutie-odôvodnenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces

spisová značka	III. ÚS 339/2021
populárny názov	Poučenie - rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie
sudca spravodajca	Robert Šorl
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.11.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Výklad § 274 písm. a) Civilného sporového poriadku bazírujúci na forme poučenia (poučenie o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie musí byť súčasťou predvolania na pojednávanie), by sa mohol zdať ako smerujúci k formalistickému záveru výkladu procesnej normy, nie je tomu tak, keďže ide o výklad normy formálneho procesného práva, ktorý umožňuje vytvorenie takej konštrukcie skončenia sporu, ktorý nie je výsledkom materiálneho vedenia sporu, ale záverom, ktorý sa prejavuje jeho formálnym vyriešením rozsudkom pre zmeškanie.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola žalovanou v civilnom spore. K žalobe žalobcu sa vyjadrila na základe výzvy okresného súdu, v ktorej požiadala o jej zamietnutie. Okresný súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie. Spolu s predvolaním bol sťažovateľke na pokyn sudkyne doručený osobitne neautorizovaný dokument označený sudkyňou ako poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu v aktuálnom znení. Zatiaľ, čo toto poučenie v znení priloženom k ústavnej sťažnosti obsahovalo na štyroch stranách textu medzi rôznymi poučeniami aj poučenie podľa § 274 Civilného sporového poriadku, poučenie, ktoré je súčasťou pripojeného spisu okresného súdu, obsahovalo na približne dvoch stranách pod podnadpisom rozsudok pre zmeškania aj text, ktorý zjavne poučenie podľa § 274 Civilného sporového poriadku neobsahuje. Sťažovateľka sa na nariadené pojednávanie nedostavila a okresný súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie s tým, že poučenie o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie malo byť obsiahnuté priamo v predvolaní, a ak tomu tak nebolo, súd nesprávne rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. O odvolaní rozhodol krajský súd tak, že napadnutý rozsudok pre zmeškanie potvrdil, keďže podmienku poučenia o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie považoval za splnenú i tým, že poučenie nebolo obsiahnuté v predvolaní, ale v osobitnej listine doručovanej spolu s predvolaním. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie.

	<p>Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol ako neprípustné s tým, že rozdelenie obsahu predvolania do dvoch samostatných dokumentov nespôsobuje vadu konania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Osobitným predpokladom rozsudku pre zmeškanie je to, že je následkom porušenia procesnej povinnosti strany sporu, no s tým, že strana musí byť o následkoch porušenia svojej povinnosti pred rozhodnutím rozsudkom pre zmeškanie osobitne poučená. Osobitosť tohto poučenia nevyplýva len z toho, že poučenie o rozsudku pre zmeškania nie je súčasťou všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 Civilného sporového poriadku, ale i z toho, že takéto poučenie je potrebné urobiť osobitne, a to formálne kvalifikovaným spôsobom. Pri oboch typoch rozsudku pre zmeškanie musí byť strana podľa § 274 písm. a) a § 278 písm. a) Civilného sporového poriadku poučená o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie, a to v predvolaní na pojednávanie.</p> <p>Takáto formou osobitne kvalifikovaná poučovacia povinnosť nie je bezúčelná, keďže rozsudok pre zmeškanie má pre stranu rovnaké následky ako rozhodnutie, ktoré by bolo výsledkom štandardného postupu, v ktorom by boli zohľadnené všetky námietky sporových strán. Osobitná forma poučenia je predurčená osobitosťou zásahu vyvolaného formálnym, nie materiálnym rozhodnutím rozsudkom pre zmeškanie. Najvyšší súd sa v namietanom rozhodnutí stotožnil s tým, že zaslanie predvolania a poučenia o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie v dvoch samostatných dokumentoch priložených k jednej elektronickej správe spĺňa zákonom definovanú požiadavku poučenia v predvolaní na pojednávanie. Takýto výklad však opomína to, že predvolanie na pojednávanie je osobitným, na rozdiel od všeobecného poučenia nielen čo sa týka formy, ale aj obsahu, zákonom upraveným úkonom súdu tak, ako to vyplýva z § 100 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku, ktorý stanovuje formu a rozsah obsahu predvolania na pojednávanie. K tomu treba uviesť, že aj keď Civilný sporový poriadok vo viacerých miestach upravuje obsah poučenia, len pri rozsudku pre zmeškanie v texte ustanovenia jasne zakotvuje, že poučenie musí byť súčasťou predvolania na pojednávanie. Výnimočnosť následku spočívajúca v rozhodnutí bez zohľadnenia skutkových a právnych námietok predurčuje výnimočnosť obsahu a formy poučenia o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie.</p> <p>Otázka, či poučenie o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie môže byť aj v inom dokumente ako v zákonom predpokladanom, osobitne čo sa týka obsahu a formy inštitucionalizovanom úkone súdu (predvolaní podľa § 100 Civilného sporového poriadku) alebo na vyvolanie jeho účinkov, postačuje, že bude zaradené do osobitného, zákonom nepredpokladaného a súdnou praxou vytvoreného poučenia o procesných právach a povinnostiach strán sporu, je otázkou právneho posúdenia normy procesného práva obsiahnutej v § 274 písm. a) Civilného sporového poriadku. Najvyšší súd v zhode s rozhodnutiami okresného a krajského súdu dospel k právnomu záveru, že poučenie môže byť obsiahnuté aj v inom úkone súdu ako v predvolaní na pojednávanie. Takýto právny záver však v Civilnom sporovom poriadku nemá žiadnu oporu. To, že takéto poučenie má byť obsiahnuté priamo v predvolaní, gramaticky nepochybne vyplýva z § 274 písm. a) Civilného sporového poriadku. To, že ide o v zásade jediné poučenie, ktoré musí byť vykonané takouto formou, je zrejme i zo systematického výkladu, keďže žiadne ďalšie obligatórne poučenie súdu v civilnom spore okrem poučenia o opravnom prostriedku nie je prísne viazané na úkon súdu, pri ktorom takéto poučenie musí byť urobené. Tento prístup zákona ku konštrukcii poučovacej povinnosti zodpovedá účelu rozsudku pre zmeškanie, ktorým je sankcionovanie strany za nedostavenie sa na pojednávanie v zásade najprísnejším procesným následkom spočívajúcim v strate sporu. Rovnako formálne prísny koncept kvalifikovanej formy poučenia je zrejme aj pri rozsudku pre zmeškanie z dôvodu nevyjadrenia sa k žalobe podľa § 273 Civilného sporového poriadku, keď žalovaný musí byť o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškania poučený formou do vlastných rúk doručeného uznesenia.</p>

	<p>Z pohľadu štandardných metód výkladu je preto zrejmé, že právny názor okresného a krajského súdu, ktorý predurčil ich procesný postup, je výsledkom zjavne nesprávneho právneho posúdenia normy podústavného procesného práva. I keď by sa mohlo zdať, že takýto výklad, bazirujúci na forme poučenia, smeruje k formalistickému záveru výkladu procesnej normy, nie je tomu tak, keďže ide o výklad normy formálneho procesného práva, ktorý umožňuje vytvorenie takej konštrukcie skončenia sporu, ktorý nie je výsledkom materiálneho vedenia sporu, ale záverom, ktorý sa prejavuje jeho formálnym vyriešením rozsudkom pre zmeškanie. Rozsudok pre zmeškanie môže byť v príkrom rozpore s výsledkom sporu, ktorý by bol dosiahnutý pri nevyužití tohto nekonsenzuálneho procesného odklonu. Formálny procesný odklon vyžaduje dôsledný výklad podmienok takéhoto procesného postupu, a aj preto musí vychádzať predovšetkým z gramatickej metódy výkladu zameranej na výslovné znenie ustanovenia zákona, ktoré takýto procesný odklon umožňuje. Preto je z pohľadu výkladu § 274 písm. a) Civilného sporového poriadku nevyhnutné dospieť k tomu, že poučenie o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie musí byť súčasťou predvolania na pojednávanie, a nie akéhokoľvek iného úkonu súdu, ktorý v tomto ustanovení nie je, či priamo alebo nepriamo upravený.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	rozsudok-pre zmeškanie poučenie, poučovacia povinnosť-poučovacia povinnosť súdu výklad (interpretácia)-právnej normy práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu

spisová značka	III. ÚS 383/2021
populárny názov	Dovolanie - formulovanie abstraktnej otázky
sudca spravodajca	Robert Šorl
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.11.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Odpovede na procesnoprávne otázky sa netvoria len formulovaním abstraktných právnych viet bez vzťahu na konkrétny priebeh konania, ale aj množstvom na seba nadväzujúcich odpovedí na právne posúdenie konkrétnych úkonov strán a súdu. To, že tieto úkony nie sú rovnaké tak, že by bolo možné vždy sformulovať abstraktnú otázku, však nemôže viesť k záveru, že nedošlo k nastoleniu otázky právneho posúdenia. Pokiaľ najvyšší súd nesprávnym pomenovaním právnej argumentácie sťažovateľa nesprávne aplikuje § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku a dovolanie sťažovateľa posúdi ako neprípustné, jeho rozhodnutie možno označiť za ústavne neakceptovateľné.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ si žalobou z 8. júla 2008 uplatnil voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia t. j. toho, čo mu mal žalovaný podľa zmluvy vydať. Následne však podaním z 15. marca 2013 vzal žalobu sčasti späť a na základe zmeny právneho posúdenia svoju žalobu „upravil“ tak, že vychádzal z neplatnosti uzavretej zmluvy a od žalovaného žiadal namiesto pôvodného plnenia nie to, čo mu žalovaný podľa zmluvy mal dať, ale to, čo on dal

	<p>žalovanému podľa neplatnej zmluvy, pričom táto peňažná čiastka menej ako pôvodne uplatnená suma.</p> <p>O tomto úkone sťažovateľa okresný súd uznesením na pojednávaní 12. júna 2013 rozhodol tak, že zmenu žaloby pripustil.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 13. mája 2015 žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie pohľadávky, konanie v časti, v ktorej sťažovateľ vzal svoj nárok späť zastavil a žalobu zamietol len o nepatrnú časť uplatneného nároku.</p> <p>Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie. Podľa žalovaného nárok uplatnený žalobcom po čiastočnom späťvzati žaloby je potrebné považovať za nový nárok, ktorý si žalobca prvýkrát uplatnil podaním z 15. marca 2013 a vo vzťahu k tomuto nároku vzniesol námietku premlčania.</p> <p>Krajský súd na odvolanie žalovaného rozsudkom z 13. mája 2015 rozsudok okresného súdu zmenil a okrem iného v ňom právny úkon sťažovateľa z 15. marca 2013 posúdil ako zmenu žaloby podľa § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom z právneho posúdenia charakteru tohto úkonu dospel k záveru o zamietnutí žaloby sťažovateľa na základe premlčania jeho nároku, ktorý nebol uplatnený žalobou, ale až jej omnoho neskoršou zmenou.</p> <p>Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie podľa § 421 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku. Tvrdil, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe a zároveň rozhodnutie závisí od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súd nebola riešená. Podľa neho rozhodnutie krajského súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď krajský súd jeho podanie posúdil nie správne ako čiastočné späťvzatie žaloby, ale nesprávne ako zmenu žaloby. V tejto súvislosti poukázal na závery komentárovej literatúry. Rozhodnutie krajského súdu považoval za exces a prejav aplikačnej a interpretačnej svojvôle, keďže tvrdý skutkový stav podaním z 15. marca 2013 nezmenil.</p> <p>Najvyšší súd uznesením z 28. októbra 2020 dovolanie sťažovateľa odmietol, pretože v ňom sťažovateľ podľa neho nenaformuloval právnu otázku zásadného významu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>S právnou otázkou v dovolaní jasne nastolenou sa najvyšší súd vyrovnal tak, že ju nepovažoval za právnu otázku, ktorá by zodpovedala obsahu právnej otázky podľa § 421 Civilného sporového poriadku, a sťažovateľovi vytkol, že takúto otázku neformuluje, a k tomu nad znenie zákona dodáva, že by malo ísť o zásadnú otázku. Takáto interpretácia prípustnosti dovolania je formalistická. Na strane jednej nie je ústavné konformné prípustnosť dovolania obmedzovať tým, že dovolaním nastolená právna otázka musí byť vo všeobecnej rovine zásadná, keďže musí ísť o otázku, ktorej posúdenie je rozhodujúce pre posúdenia dôvodnosti procesného útoku a procesnej obrany. Žiaden iný prvok, najmä nie prvok všeobecného zásadného významu, nie je pre posúdenie prípustnosti dovolania rozhodný. Na strane druhej je zrejmé, že sťažovateľom nastolená právna otázka vychádza z konkrétneho stavu procesných úkonov sťažovateľa v spore so žalovaným, pričom otázkou je, či tieto nesporné procesné skutočnosti treba posúdiť podľa § 96 ods. 1 tretej vety Občianskeho súdneho poriadku alebo podľa § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.</p> <p>Namiesto vyriešenia tejto právnej otázky najvyšší súd sformuloval záver o tom, že argumentáciou sťažovateľa v dovolaní nie je nastolená žiadna právna otázka tak, ako ju predpokladá § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Najvyšší súd právnou interpretáciou nesporného procesného stavu odmietol posúdiť ako právnu otázku. Z toho sa javí, že najvyšší súd pod právnou otázkou rozumie akúsi abstraktne formulovanú právnu vetu bez akékoľvek vzťahu ku skutkovému, v tomto prípade procesnému skutkovému stavu. K tomu treba uviesť, že základné právne otázky, ktoré v civilných sporoch vznikajú, súvisia aj s podriadením konkrétnych procesných úkonov pod to či ono ustanovenie</p>

	<p>procesného predpisu s tým, že toto podriadenie je následne rozhodné pre vyvodenie toho či oného právneho následku. Tak tomu bolo aj v tomto prípade, keďže v prípade posúdenia úkonu sťažovateľa ako čiastočného späťvzatia žaloby by zrejme nebol dôvod na to, aby bola jeho žaloba pre premlčanie zamietnutá.</p> <p>K tomu treba uviesť, že odpovede na procesnoprávne otázky sa netvoria len formulovaným abstraktných právnych viet bez vzťahu na konkrétny priebeh konania, ale aj množstvom na seba nadväzujúcich odpovedí na právne posúdenie konkrétnych úkonov strán a súdu. To, že tieto úkony nie sú rovnaké tak, že by bolo možné vždy sformulovať abstraktnú otázku, však nemôže viesť k záveru, že nedošlo k nastoleniu otázky právneho posúdenia. Najvyšší súd nesprávnym pomenovaním právnej argumentácie sťažovateľa nesprávne aplikoval § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku a dospel k tomu, že dovolanie sťažovateľa je neprípustné.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhoviel.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	dovolanie-prípustnosť rozhodnutie-odôvodnenie súd-procesný postup právny úkon-obsah práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces

spisová značka	III. ÚS 415/2021
populárny názov	Trestné oznámenie - forma jeho rozhodnutia
sudca spravodajca	Robert Šorl
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.11.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Z ústavného hľadiska nie je dôvod na to, aby sa prokurátor vyhol rozhodnutiu podľa § 197 ods. 1 Trestného poriadku a podanie, v ktorom je formulovaná subjektívna, hoc aj celkom nesprávna predstava o tom, že konkretizovaným postupom bol spáchaný trestný čin, kvalifikoval nie ako trestné oznámenie ale ako podnet. Právo na inú ako súdnu ochranu sa realizuje postupom ustanoveným zákonom, ktorým je v tomto prípade Trestný poriadok, ktorý predpokladá konkrétnu formu rozhodnutia v prípadoch, v ktorých nie je dôvod na to, aby na základe trestného oznámenia bolo začaté trestné stíhanie. Nezvolenie tejto zákonom predpokladanej formy rozhodnutia preto viedlo k tomu, že namietaným vyrozumením prokurátora bolo porušené základné právo sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ podal na špeciálnu prokuratúru trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 Trestného zákona v konaní na ústavnom súde I. ÚS 349/2019, keďže pri nahliadnutí do spisu ústavného súdu zistil, že sa v ňom nenachádzajú listiny, ktoré navrhol vykonať ako dôkaz a následne požiadal informačnú kanceláriu ústavného súdu

	<p>o informáciu o termíne prerokovania jeho sťažnosti, bolo mu oznámené, že termín prerokovania sťažnosti nariadený nebol, no 10. septembra 2019 bolo o jeho ústavnej sťažnosti rozhodnuté.</p> <p>Prokurátor špeciálnej prokuratúry ústavnou sťažnosťou namietaným vyrozumením sťažovateľovi uviedol, že v jeho kompetencii nie je preskúmavať postupy a rozhodnutia ústavného súdu a nepochybuje o tom, že akékoľvek rozhodnutie ústavného súdu je v súlade so zákonnou úpravou. Preto sa nebude podnetom sťažovateľa ďalej zaoberať a týmto ho pokladá za vybavený.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Trestné oznámenie ako forma inej ako súdnej ochrany nezaväzuje orgány činné v trestnom konaní začať trestné konanie. Právo oznamovateľa na začatie trestného stíhania negarantuje ústava (II. ÚS 88/99, II. ÚS 42/00, III. ÚS 176/07) a ani dohovor (napr. Perez proti Francúzsku z 12.2.2004). Z čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva, že oznamovateľ trestnej činnosti má právo na to, aby sa kompetentný orgán, ktorým bol v tomto prípade prokurátor špeciálnej prokuratúry jeho oznámením zaoberal, nie však na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Ako vyplýva z namietaného vyrozumenia, prokurátor špeciálnej prokuratúry podanie, ktoré bolo výslovne označené ako trestné oznámenie a v ktorom boli konkretizované postupy, z ktorých sťažovateľ vyvodzuje podozrenie zo spáchania konkrétneho trestného činu, posúdil nie ako trestné oznámenie, ale ako podnet, no bez toho, aby sa vysporiadal so subjektívnou predstavou sťažovateľa o tom, že jeho podanie napĺňa formálne a materiálne znaky trestného oznámenia. Vo vyrozumení prokurátor bližšie neodôvodnil, z akých dôvodov posúdil podanie sťažovateľa ako podnet a nie ako trestné oznámenie. To viedlo k tomu, že nebolo vydané žiadne rozhodnutie podľa § 197 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré prokurátorovi dáva dostatočný priestor na zákonom predpokladané vysporiadanie sa i s takým podaním, z ktorého je zrejmé, že k spáchaniu trestného činu nemohlo dôjsť, a preto nie je dôvod na začatie trestného stíhania. Z ústavného hľadiska nie je dôvod na to, aby sa prokurátor vyhol rozhodnutiu podľa § 197 ods. 1 Trestného poriadku a podanie, v ktorom je formulovaná subjektívna, hoc aj celkom nesprávna predstava o tom, že konkretizovaným postupom bol spáchaný trestný čin, kvalifikoval nie ako trestné oznámenie ale ako podnet. Právo na inú ako súdnu ochranu sa realizuje postupom ustanoveným zákonom, ktorým je v tomto prípade Trestný poriadok, ktorý predpokladá konkrétnu formu rozhodnutia v prípadoch, v ktorých nie je dôvod na to, aby na základe trestného oznámenia bolo začaté trestné stíhanie. Nezvolenie tejto zákonom predpokladanej formy rozhodnutia preto viedlo k tomu, že namietaným vyrozumením prokurátora bolo porušené základné právo sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Hoci základné právo na právnu ochranu negarantuje dvojinštančnosť ako svoju univerzálnu obsahovú súčasť, ak procesný predpis, v rámci ktorého sa možno domáhať uvedeného základného práva, oprávnenie podať opravný prostriedok s devolutívnym účinkom zakotvil, potom už dvojinštančnosť komponent základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy predstavuje. Trestný poriadok umožňuje oznamovateľovi podať proti rozhodnutiu podľa § 197 ods. 1 sťažnosť, o ktorej rozhoduje nadriadený orgán. Preto tým, že prokurátor špeciálnej prokuratúry nesprávne posúdil podanie sťažovateľa a nerozhodol o ňom spôsobom predpokladaným zákonom, znížil kvalitu poskytovanej inej právnej ochrany o prieskumnú (opravnú) inštanciu. V tejto veci tak nejde len o otázku posúdenia skutočného obsahu procesnoprávneho úkonu v rovine podústavného práva, ale pochybenie prokurátora špeciálnej prokuratúry nadobudlo z uvedených dôvodov aj ústavný rozmer v priamej väzbe na čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa 46 ods. 1, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 176/07 z 19. júna 2007</p> <p>rozsudok Veľkej komory vo veci Perez proti Francúzsku z 12. 2. 2004, sťažnosť</p>

	č. 47287/99,
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	rozhodnutie-zákonnosť prokurátor, prokuratúra-podnet práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces trestné konanie-trestné oznámenie

spisová značka	III. ÚS 522/2021
populárny názov	Vysvetlenie dôvodov odchylného posúdenia
sudca spravodajca	Robert Šorl
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.11.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Pokiaľ krajský súd na rozdiel od okresného súdu dospel k iným zisteniam týkajúcich sa podstatnej skutočnosti ohľadom zastavenia vozidla sťažovateľa policajtní, čo je rozhodujúce pre posúdenie následnej zákonnosti začatia trestného stíhania, mal náležite vysvetliť dôvody odchylného posúdenia, ktoré však v rozhodnutí absentujú. Absencia odôvodnenia týkajúca sa podstatných skutočností majúcich vplyv na posúdenie zákonnosti začatia trestného stíhania zakladá ústavnú neudržateľnosť rozhodnutia krajského súdu. Ústavná neudržateľnosť je umocnená tým, že v odôvodnení krajského súdu absentujú akékoľvek úvahy a polemiky s rozhodnutím okresného súdu, ktoré by viedli krajský súd k zaujatiu odlišného záveru, aký zaujal okresný súd.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľovi bolo uznesením vznesené obvinenie pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že prechovával v osobnom aute zelenú sušinu vykazujúcu znaky konope, neznámu bielu kryštalickú látku a iné veci, ktoré v zmysle § 89a ods. 1 Trestného poriadku vydal na základe výzvy policajtov, pričom bolo zistené, že časť vydaných vecí zodpovedá najmenej 533 bežným jednotlivým dávkam pervitínu. Okresný súd uznesením nevyhovел návrhu prokurátora na vzatie sťažovateľa do väzby a ihneď ho prepustil zo zadržania. Uviedol, že postup policajtov bol od zastavenia vozidla sťažovateľa nezákonný. K zastaveniu vozidla došlo bezdôvodne, keďže nie je žiadny dôkaz o tom, že vozidlo bolo v pátraní. Preto postup policajtov nemal oporu v Trestnom poriadku a ani v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“). Podľa okresného súdu ďalším pochybením policajtov bolo, keď sa po vyzvaní sťažovateľa opýtali bez toho, aby ho predtým poučili o jeho zákonnej možnosti neobviňovať sám seba, či má pri sebe veci pochádzajúce z trestnej činnosti, a až následne po odovzdaní drog mu oznámili, že je podozrivý zo spáchania trestného činu a poučili ho. Výzva policajtov smerom ku sťažovateľovi, aby si postupne vyložil všetky veci, ktoré má pri sebe, je v rozpore so zákonom. Krajský súd uznesenie okresného súdu zrušil a sťažovateľa vzal do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu vyhodnotil zadovážené dôkazy ako zákonné. K formálnym predpokladom na vzatie sťažovateľa do väzby poukázal na to, že

	<p>sťažovateľ dobrovoľne vydal veci, medzi ktorými boli aj drogy. Následne potom, ako policajti zistili, že môže ísť o drogy, privolali vyšetrovateľa, ktorý zrealizoval zápisnicu o vydaní vecí, na základe ktorej boli tieto veci sťažovateľovi odňaté. Podľa krajského súdu policajti neprekročili svoju právomoc a nekonali v rozpore so zákonom, pretože sťažovateľ sám a dobrovoľne vydal omamné látky. Policajti kontrolovali vozidlo v súlade so zákonom, pretože mali predchádzajúcu informáciu, že vozidlo je v pátraní, a navyše bol vyhlásený núdzový stav.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K námietke sťažovateľa, že nebol poučený podľa zákona pred tým, ako policajtom vydal drogy, krajský súd konštatoval, že po podrobení sťažovateľa dychovej skúške policajti vizuálne zistili, že mu z vrečka vytŕčali predmety, a preto ho vyzvali, aby vyložil z vreciek zbraň, ak ju má pri sebe. Sťažovateľ na to uviedol, že má pri sebe aj drogy, ktoré sám dobrovoľne vydal a následne bol zavolaný vyšetrovateľ, ktorý zrealizoval zápisnicu o vydaní vecí, na základe ktorej mu boli veci odňaté. Preto policajti postupovali správne, keďže nemohli počítať so situáciou, že sťažovateľ má drogy pri sebe. Krajský súd sa však nevysporiadal s odchylným skutkovým zistením okresného súdu, ktorý poukázal na výpoveď policajta Lukáša Pilipčince, z ktorej vyplýva, že potom, ako bol sťažovateľ vyzvaný, aby vydal zbraň (nôž), bol ďalej vyzvaný, aby uviedol, či má niečo pri sebe, čo by mohlo pochádzať z trestnej činnosti, bez toho, aby ho v súlade so zákonom predtým poučili o možnosti neobviňovať sám seba a neprispievať k vlastnému sebaobviňovaniu. Policajti dokonca výzvu urobili aj druhýkrát a aj druhýkrát bez zákonného poučenia. Z výpovede policajta Lukáša Pilipčince vyplýva, že až potom, keď po obidvoch výzvach sťažovateľ postupne vydal drogy, mu oznámili, že je podozrivý zo spáchania trestného činu. Podľa okresného súdu postup policajtov bol nezákonný, pretože ak sa sťažovateľ zdal policajtom podozrivý, mali ho poučiť podľa § 8 ods. 2 zákona o Policajnom zbore. V odôvodnení krajského súdu absentuje náležité odôvodnenie, na základe čoho dospel k odchylnému záveru, že sťažovateľ dobrovoľne vydal drogy policajtom, keďže okresný súd dospel k diametrálne odlišnému záveru, argumentujúc výpoveďou policajta Lukáša Pilipčince, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ bol na vydanie ďalších vecí vyzvaný policajtom (t. j. nevydal veci dobrovoľne) a nebol ani zákonne poučený o zákaze sebaobviňovania. V tejto súvislosti bolo tiež podstatné ustáliť, aký zákonný podklad mala výzva policajtov na vydanie vecí. Krajský súd sa nevysporiadal ani s rozpormi súvisiaci s tým, že v trestnom spise sa nachádzajú tri rôzne zápisnice o vydaní vecí. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal na rozpory v jednotlivých zápisniciach týkajúcich sa najmä ich opravovania a bielenia, ako aj nejasnosti týkajúce sa zákonnosti poučenia sťažovateľa. Krajský súd k týmto rozporom neuviedol žiadne stanovisko, hoci majú podstatný význam pre posúdenie zákonnosti začatia trestného stíhania. Takýto postup krajského súdu je ústavne neudržateľný, pretože v ňom absentujú úvahy, na základe ktorých dospel k opačnému záveru ako okresný súd.</p> <p>Vzhľadom na to, že trestné stíhanie bolo začaté neodkladným úkonom, a to vydaním vecí, je potrebné posúdiť, či veci, ktoré vydal sťažovateľ, boli získané procesným postupom v súlade so zákonom. Zákaz sebaobviňovania je ústavný princíp vyplývajúci z čl. 47 ods. 1 ústavy. Obsahom zásady nikto nie je povinný obviňovať seba samého je, že nikto nemôže byť nútený, aby obviňoval seba samého. Ani verejný záujem na odhaľovaní, stíhaní trestného činu a potrestaní páchatelia nemôže ospravedlniť taký postup, ktorý zasahuje do samotnej podstaty práva obvineného na obhajobu vrátane práva nebyť nútený obviňovať sám seba (Heaney a McGuinness proti Írsku, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 20. 12. 2000 č. 34720/97 a Jalloh proti Nemecku, z 11. 6. 2006, č. 54810/00). Zákaz sebaobviňovania má chrániť obvineného pred bezprávnym donucovaním zo strany štátnych orgánov, a tým prispievať k zaisteniu spravodlivého procesu (R 92/2015). Z toho dôvodu je dôležité, aby policajti predtým, ako vyzve osobu na vydanie vecí, podľa § 89a Trestného poriadku túto osobu poučil o zákonnej možnosti neobviňovať sám seba a neprispievať k vlastnému sebaobviňovaniu z trestnej činnosti (rozsudok najvyššieho súdu 3Tdo/11/2013). Postupom podľa § 89a Trestného poriadku bol policajti povinný</p>

	<p>poučiť sťažovateľa predtým, než vec vydal, o tom, že nemá povinnosť vec vydať, ak by si vydaním veci spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania. Krajský súd sa mal vysporiadať aj so zákonným podkladom výzvy na vydanie vecí, keďže výzva podľa § 89a ods. 1 Trestného poriadku nepredstavuje všeobecnú výzvu policajta voči osobe na vyloženie všetkých vecí alebo vyloženie vecí, ktoré by mohli pochádzať z trestnej činnosti, ale iba na vydanie konkrétnej veci, ktorá môže slúžiť na účely dokazovania. Z výsluchu policajtov Lukáša Pilipčinka a Patrika Falisa vyplýva, tak ako to zistil okresný súd, že sťažovateľ bol vyzvaný na vydanie vecí bez predchádzajúceho poučenia o zákaze sebaobviňovania, a až následne, ako vydal veci, okrem iného aj drogy, mu bolo oznámené, že je podozrivý zo spáchania trestného činu a došlo k poučeniu o jeho právach. Keďže poučenie nepredchádzalo výzve na vydanie vecí, takýto postup policajtov je ústavne neudržateľný, pretože je v rozpore s ústavnou požiadavkou zákazu sebaobviňovania.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, napadnuté rozhodnutie zrušil. Prikázal prepustiť sťažovateľa na slobodu a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 7000 €. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 20. 12. 2000 č. 34720/97 vo veci Heaney a McGuinness proti Írsku,</p> <p>rozsudok Európskeho súdu pre ľudského práva z 11. 6. 2006, č. 54810/00 vo veci Jalloh proti Nemecku</p> <p>rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/11/2013 z 29. mája 2013</p> <p>rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/92/2016 z 18. apríla 2018</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>väzba-podmienky väzby</p> <p>princíp a zásady (zjednotenie pojmov)-zásady trestného konania</p> <p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu</p> <p>trestné stíhanie</p> <p>väzba-príkaz prepustiť z väzby</p>

spisová značka	III. ÚS 523/2021
populárny názov	Všeobecné odôvodnenie dôvodov väzby
sudca spravodajca	Robert Šorl
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.11.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 40</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 písm. c</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 16 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5</p>

	zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Za ústavne neakceptovateľné možno označiť odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré obsahuje úvahy týkajúce sa existencie dôvodov väzby a možnosti jej nahradenia inými prostriedkami, ktoré vykazujú takú mieru všeobecnosti, a hypotetickosti, že by mohli byť základom obmedzenia osobnej slobody neurčitého okruhu obvinených osôb bez jasných a racionálne uchopiteľných dôvodov tak závažného obmedzenia základných práv.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ bol uznesením vyšetrovateľa obvinený v bode 1 pre pokračovací obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. b) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona, neskôr sa rozšírila právna kvalifikácia aj o súbeh s pokračovacím zločinom machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona] a v bode 2 pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona.</p> <p>Sťažovateľ bol uznesením z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku vzatý do väzby. Následne sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby, ktorá bola uznesením Špecializovaného trestného súdu zamietnutá spolu s jeho žiadosťou o nahradenie väzby zárukou dôveryhodných osôb, písomným sľubom, dohľadom a ponúknutou peňažnou zárukou jeho manželky.</p> <p>Proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu podal sťažovateľ sťažnosť.</p> <p>Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením zrušil uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pričom najvyšší súd sťažovateľa vo väzbe ponechal len z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a zároveň zamietol jeho žiadosť o nahradenie väzby zárukou dôveryhodných osôb, písomným sľubom, dohľadom a ponúknutou peňažnou zárukou jeho manželky.</p>
z odôvodnenia	<p>Podstatou ústavnoprávneho posúdenia je, či dôvody útekovvej väzby u sťažovateľa uvádzané najvyšším súdom v spojení s dôvodmi uvádzanými Špecializovaným trestným súdom sú vymedzené ústavne akceptovateľným spôsobom. Najvyšší súd spolu so Špecializovaným trestným súdom odôvodnili opodstatnenosť trvania útekovvej väzby kombináciou viacerých skutočností, a to (i) hrozba vysokého trestu (10 – 15 rokov), (ii) užívanie nehnuteľnosti v Španielsku na Kanárskych ostrovoch, (iii) dobré ekonomické zázemie sťažovateľa, jeho jazyková výbava a znalosť pomerov v zahraničí, (iv) účelový návrat sťažovateľa na Slovensko pre účely dostavenia sa na vykonanie procesných úkonov, (v) zhoršenie zdravotného stavu sťažovateľa psychiatrickou diagnózou v dôsledku väzobného stíhania. V rámci rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby musí kombinácia viacerých skutočností vytvárať dostatočne presvedčivé argumenty pre odôvodnenie obavy z úteku. To platí o to viac, že sťažovateľ bol v čase rozhodovania najvyššieho súdu namietaným rozhodnutím väzobne stíhaný približne štyri mesiace. Útekovú väzbu nie je možné schematicky odôvodňovať tými istými skutočnosťami, ktoré boli dané pri vzatí do väzby.</p> <p>Prvé štyri skutočnosti boli súdmi ustálené ešte v čase vzatia sťažovateľa do väzby. Jedinou ďalšou skutočnosťou, ktorá odôvodňovala trvanie väzby v čase namietaného rozhodnutia, je zhoršenie psychického stavu sťažovateľa v dôsledku obmedzenia osobnej slobody. Je prirodzené, že väzba negatívne vplyva na psychiku. Úvaha, že zlý psychický stav sťažovateľa môže viesť k jeho úteku, je však všeobecná, hypotetická a abstraktná. Bolo by ňou možné odôvodňovať útekovú väzbu kohokoľvek, komu sa vo výkone väzby zhoršil psychický stav. Takáto úvaha preto nemôže byť relevantným a ústavne udržateľným dôvodom útekovvej väzby.</p> <p>Rovnako všeobecná je i skutočnosť, že sťažovateľ užíva nehnuteľnosť v Španielsku. I takáto skutočnosť by mohla odôvodniť útekovú väzbu</p>

kohokoľvek. V európskom priestore je úplne bežné, že občania členských štátov užívajú nehnuteľnosti v inej krajine, a to z rôznych právnych dôvodov. Z odôvodnenia najvyššieho súdu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že sťažovateľ užíval nehnuteľnosť v Španielsku s cieľom vyhýbať sa trestnému konaniu. Sťažovateľ sa zo Španielska dobrovoľne vrátil a dostavil sa pred orgán činný v trestnom konaní. Jeho správanie skôr nasvedčuje, že nemal úmysel vyhýbať sa trestnému stíhaniu.

Skutočnosť, že sťažovateľ má dobré ekonomické zázemie, jazykovú výbavu a znalosť pomerov v zahraničí, rovnako nesignalizuje objektívnu hrozbu útoku, ale je len všeobecným a vágnym konštatovaním, ktorým by bolo možné odôvodňovať útekovú väzbu kohokoľvek, kto ovláda cudzie jazyky, pozná život v zahraničí a jeho majetkové pomery nasvedčujú tomu, že by sa mohol adaptovať v zahraničí. Opätovne aj pri tejto skutočnosti je potrebné pripomenúť, že aj keď sťažovateľ, resp. jeho manželka neuviedla, aké majú majetkové pomery, orgánom činným v trestnom konaní nebránilo, aby majetkové pomery zistili a aby súd rozhodujúci o väzbe tieto skutočnosti v odôvodnení zohľadnil. V čase rozhodovania najvyššieho súdu o väzbe tak úvahy o majetkových pomeroch sťažovateľa ostali len vo všeobecnej abstraktnej rovine bez akéhokoľvek racionálneho podkladu v dokazovaní.

Úvaha najvyššieho súdu, že návrat sťažovateľa na Slovensko v januári 2021 pre účely dostavenia sa na procesné úkony bol účelový s cieľom vyhnúť sa do budúcnosti trestnému stíhaniu, neobsahuje konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali racionálny základ pre takúto úvahu. Podľa Trestného poriadku povinnosťou každého je dostaviť sa na predvolanie orgánom činným v trestnom konaní. Bolo nepochybné, že sťažovateľ sa vrátil zo zahraničia dobrovoľne pre účely dostavenia sa na procesný úkon. Akékoľvek úvahy o možnom vyhýbaní sa trestnému stíhaniu zo strany sťažovateľa v budúcnosti preto nemajú logické opodstatnenie a sú len v rovine hypotéz. Navyše, táto skutočnosť bola ustálená v čase vzatia do väzby a jej význam sa plynutím väzobného stíhania oslabuje.

Konštatovanie, že sťažovateľovi hrozí vysoký trest, je správne, avšak táto jediná skutočnosť nestačí pre odôvodnenie ďalšieho trvania útekovej väzby po štyroch mesiacoch od jej uvalenia. Z hľadiska ústavnoprávneho je potrebné, aby k hrozbe vysokého trestu pristúpila počas väzobného stíhania ďalšia významná skutočnosť, resp. súhrn významných skutočností svedčiacich pre ďalšie trvanie útekovej väzby. Ďalšie skutočnosti, na ktorých založil najvyšší súd útekovú väzbu, nie sú dostatočne presvedčivé, a preto spolu s hrozbou vysokého trestu netvorí logický celok presvedčivo opodstatňujúci ďalšie trvanie útekovej väzby.

K námietke sťažovateľa, že najvyšší súd sa nedostatočne vysporiadal s nahradením väzby alternatívnymi prostriedkami, treba uviesť, že väzba je vážnym zásahom do osobnej slobody. Preto je povinnosťou všeobecných súdov obzvlášť citlivo zvažovať argumenty pre trvanie väzby. Z ustanovení Trestného poriadku priamo vyplýva záväzok všeobecných súdov skúmať, či je v prípade dôvodnosti väzby možné väzbu nahradiť alternatívnymi prostriedkami. Špecializovaný trestný súd zo správy probačného a mediačného úradníka zistil, že v bydlisku sťažovateľa je možné aplikovať technický prostriedok monitorujúci jeho pohyb a pobyt, no s uložením obmedzenia pobytu a pohybu sťažovateľa sa vôbec nevysporiadal. Rovnako sa s touto možnosťou nijak nevysporiadal ani najvyšší v odôvodnení namietaného rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vôbec nevyplýva, z akého dôvodu nie je možné útekovú väzbu sťažovateľa nahradiť písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo peňažnou zárukou spolu s uložením primeraného obmedzenia monitorovaním jeho pobytu a pohybu, hoci zo zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva, že technickým zariadením možno pobyt a pohyb

	<p>monitorovať 24 hodín denne.</p> <p>Z odôvodnenia ústavnou sťažnosťou namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by či už samostatne alebo vo vzájomnej súvislosti odôvodňovali dôvody útekovej väzby sťažovateľa a zároveň by boli takými skutočnosťami, pre ktoré by väzbu sťažovateľa nebolo možné nahradiť niektorým zo zákonných prostriedkov podľa Trestného poriadku. Závery najvyššieho súdu, ktoré viedli k rozhodnutiu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe, vychádzajú na strane jednej zo všeobecných konštrukcií, pre ktoré by boli dané dôvody útekovej väzby pri akejkoľvek inej osobe, ktorá by mala osobné a majetkové predpoklady na život v zahraničí, a na strane druhej z konštrukcie, podľa ktorej by v zásade nebolo možné u žiadnej osoby nahradiť útekovú väzbu zákonom predpokladanou peňažnou zárukou, písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediáčného úradníka spolu s uložením obmedzenia v podobe monitorovania pohybu a pobytu. Takéto úvahy vykazujú takú mieru všeobecnosti, neadresnosti a hypotetickosti, že by mohli byť základom obmedzenia osobnej slobody neurčitého okruhu obvinených osôb bez jasných a racionálne uchopiteľných dôvodov tak závažného obmedzenia základných práv.</p> <p>Preto namietaným rozhodnutím bolo porušené základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 38/01 z 11. októbra 2001, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 34/07 z 26. júna 2007
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	väzba-dôvody väzby rozhodnutie-odôvodnenie väzba-úteková väzba-preskúmvanie väzobných dôvodov

Uznesenie:

spisová značka	III. ÚS 593/2021
populárny názov	Akceptovateľná zmena zákonného sudcu
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	28.10.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavne akceptovateľné je ak sa zmena v osobe zákonného sudcu realizuje v záujme čím skoršieho právoplatného skončenia veci, čo platí ešte intenzívnejšie, ak sú v súvislosti s konkrétnym konaním konštatované prieťahy ústavným súdom.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania, v ktorom podľa nej bol predmet sporu nesprávne posúdený ako nebytový priestor podľa zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 116/1990 Zb.“), a tým sa nedôvodne predpokladal pre platnosť zmluvy súhlas obce.

	Proti rozsudku krajského soudu v predmetnej veci sťažovateľka podala dovolanie podľa § 420 písm. e) a f) Civilného sporového poriadku. Okrem iného namietala, že v predmetnej veci rozhodoval nesprávne obsadený senát odvolacieho súdu.
z odôvodnenia	<p>Prostredníctvom inštitútu rozvrhu práce na príslušný rok dochádza k stanoveniu jasných zásad, podľa ktorých má byť určené, ktorý konkrétny sudca má rozhodnúť konkrétny spor, a teda realizuje sa účel práva na zákonného sudcu. Pridelovaním spisov podľa rozvrhu práce sa zabezpečuje predvídateľnosť a transparentnosť obsadenia súdu vrátane zastupovania sudcov. Otázka zastúpenia sudcov v prípadoch vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci z dôvodu zaujatosti v prípadoch neprítomnosti sudcu z dôvodu práceneschopnosti, dovolenky, sťaže, pracovnej cesty, materskej dovolenky a pod. sa musí riadiť taktiež vopred stanovenými pravidlami určenými rozvrhom práce.</p> <p>Ústavný súd poukazuje na nutnosť zmiernenia rizika, že súdy, súdni funkcionári alebo sudcovia samotní budú čo i len podozrievaní z účelovej manipulácie so zložením rozhodujúceho telesa. To sa v prípade jasnej a vopred stanovenej schémy zastupovania sudcov eliminuje na minimum. Transparentnosť totiž umožňuje nielen kontrolu účastníkom konania, ale kontrolu verejnú. To v konečnom dôsledku posilňuje nezávislosť sudcov a dôveru v justíciu ako takú (III. ÚS 287/2020).</p> <p>Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dôvodom zmeny zákonného sudcu (zastupovaniu) boli dve zásadné skutočnosti. Tou prvou bolo nepomerne dlhé trvanie súdneho konania (porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy), ktoré konštatoval aj ústavný súd v konaní sp. zn. II. ÚS 70/2016. Druhou podstatnou skutočnosťou bola práceneschopnosť predsedníčky senátu (práceneschopná v dobe od 22. februára 2018 do 31. mája 2018).</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že je ústavne v poriadku, ak sa zmena v osobe zákonného sudcu realizuje v záujme čím skoršieho právoplatného skončenia veci, čo platí ešte intenzívnejšie, ak sú v súvislosti s konaním konštatované priesťahy ústavným súdom. Ústavný súd poukazuje na bod 26 napádaného uznesenia najvyššieho súdu, kde sa podrobne uvádza, akým postupom došlo k zmene zákonnej sudkyne JUDr. Jarmily Pogranovej. Je zrejmé, že rozvrh práce bol transparentný a vopred stanovený, a teda sťažovateľka mala možnosť viesť presné zloženie senátu v prípade absencie niektorého z jeho pôvodných členov. Ústavný súd je toho názoru, že k zmene obsadenia senátu v danom prípade došlo v súlade s rozvrhom práce, pričom táto zmena nevykazovala znaky svojvoľného výberu či účelového spôsobu obsadenia vo veci rozhodujúceho senátu.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	byt nájom a podnájom-nájomný vzťah súd-senát sudca-zákonný práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na zákonného sudcu

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.